

Universitetet
i Stavanger

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA

BACHELOROPPGAVE

Studieprogram: HIS-290-1 V23	6. semesteret, 2023
Kandidatnummer: 1114	
Veileder: Kristian Steinnes	
Tittel på bacheloroppgaven: Innvandring og dets effekt på Brexit	
Engelsk tittel: Immigration and its effect on Brexit	
Emneord: Brexit Innvandring	Antall ord: 6952 Antall vedlegg/annet: 0 Stavanger, 14. mai, 2023

Contents

FAKULTET FOR UTDANNINGSVITENSKAP OG HUMANIORA	1
BACHELOROPPGAVE	1
Innvandring og dets effekt på Brexit.....	3
Innledning	3
Historiografi.....	6
Metode	7
Den radikale Nigel Farage	8
UKIPs vei til relevans	8
Fortsatt misfornøyd	9
Konteksten	11
David Camerons siste dans	12
David Cameron og de konservative	12
En siste tryglende bønn	14
Konteksten	16
Avhopperen Boris Johnson	17
Ute av Camerons skygge	17
Hvem er sydebukken?.....	18
Konteksten	20
Jeremy Corbyn sen til bords	20
Lederen av Labour	20
Stem Labour, ikke remain	21
Konteksten	24
Konklusjon.....	24
Bibliografi.....	26

Innvandring og dets effekt på Brexit

Innledning

Folkeavstemningen i Storbritannia 24. juni 2016 markerte seg umiddelbart som en historisk hendelse. Til sjokk for resten av omverden resulterte valget at Storbritannia skulle ut av EU. Folkeavstemningen tok verden over med storm sekundet det ble bestemt at den skulle holdes. Utallige nyhetsartikler, netttinnlegg og diskusjoner hadde i flere måneder spekulert på om det utenkelige faktisk kunne skje. De fleste mente britene kom til å helle mot det de var vant med og ta komfort i viten om at hverdagen deres kom til å se ut slik den hadde gjort i lang tid. Fellesmeningen i omverden var altså at det ble for radikalt å melde seg ut av EU og at prospektet med så stor forandring i samfunnet kom til å være for mye for folk flest.

De tre mest sentrale partiene for EU debatten og denne oppgaven er Labour party, Conservative party og det kontroversielle United Kingdom Independence Party (UKIP). Det politiske bildet i Storbritannia delte seg i to. Man var enten en del av remain-kampanjen eller en del av leave-kampanjen. Til tross for flere aktørers forsøk på å holde seg nøytrale eller vike unna, unnslappingen å eventuelt ta et ståsted på om de ville bli eller forlate EU. `Leave` kampanjen hadde seiret og vant med 51,9% av stemmene over `remain`. Valget hadde vekket stort politisk engasjement og dette resulterte i et av landets høyeste valgdeltagelser hvor 72,2% av befolkningen avla sin stemme¹. Storbritannia hadde i en folkeavstemning i 1975 stemt for å forbli i EU. Som Clarke, Goodwin & Whiteley påpeker var det politiske landskapet langt mer forskjellig på 1970-tallet kontra i 2016. For det første påpeker de at valget i 1975 ikke vekket like stor interesse². Videre forklarer de at avgjørelsen om å forbli hovedsakelig var resultatet av to faktorer hvorav den ene var den stagnerende økonomien og den andre lojalitet til de politiske partiene som kollektivt anbefalte å stemme for å forbli³. Blant de politiske partiene som anbefalte å forbli finner vi de to

---

¹ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, "Brexit Introduced (Chapter 1, p1) - Brexit," Cambridge Core (Cambridge University Press, September 21, 2020), <https://www.cambridge.org/core/books/brexit/brexit-introduced/F8A3C9BC628F6D4C6D9301B6790DBC01>.

² Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, "Brexit Introduced" (Chapter 1, s1)

³ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, "Brexit Introduced" (Chapter 1, s1)

største partiene innen britisk politikk, `Conservative` og `Labour`. De britiske politiske partiene var alt annet enn forent når stemmene falt i 2016. En stor forskjell i 2016 var UKIPs eksistens. UKIP hadde fra 2010 hellet bensin på anti-EU-bålet ved blant annet å fokusere på innvandringsmotstand/skepsis.⁴ Etter David Cameron lovet folket at det ville komme en folkeavstemning om å forbli/forlate EU anslo ekspertene at valget ville ende i en overlegen seier for remain. Det ble det gjort en meningsmåling der 87% mente UK ville bli i EU, mens bare 5% mente Brexit kunne bli en realitet⁵. Den snau marginen som skilte `remain` og `leave` åpner for undersøkelse, forskning og spekulasjon. Jeg var nyskjerrig over hva som kunne ha påvirket valget. Hvis man ser på statistikken fra BBC kan man se at de forskjellige områdene i Storbritannia stemte ulikt. I Nord-Irland, Skottland og London var det majoritet for å bli i EU, mens områdene utenfor disse stemte for å forlate EU⁶. Sara Hobolt har i sin studie gått i dybden om hvorfor stemmene falt som de gjorde. I denne studien tar hun opp det hun kaller vinnerne og taperne av globalisering⁷.

‘In a nutshell, the ‘winners’ of globalization – the young, well-educated professionals in urban centres - favour more open borders, immigration and international cooperation whereas the ‘left behind’ - the working class, less educated, and the older - oppose such openness’⁸.

For å bruke Hobolts begreper ville altså «vinnerne» stemme for remain og «taperne» for leave. Hobolt utdyper med å forklare viktigheten av befolkningens identitet og hvordan det spiller en stor rolle for hvordan de kom til å stemme. Når Hobolt snakker om identitet referer hun til synet folk hadde på både seg selv og landet. Med sterk eller svak engelsk identitet er det da snakk om i hvor stor grad man var beskyttende over bildet man selv hadde på ting som engelsk kultur og demografi. De med sterk `engelsk` identitet følte at immigrasjon og introduksjonen av nye

---

⁴ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, “Brexit Introduced” (Chapter 1, s5)

⁵ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, “Brexit Introduced” (Chapter 1, s3)

⁶ BBC, “EU Referendum: The Result in Maps and Charts,” BBC News (BBC, June 8, 2021), <https://www.bbc.com/news/uk-politics-36616028>.

⁷ Sara Hobolt, “The Brexit Vote: A Divided Nation, a Divided Continent,” (Taylor & Francis Online, September 7, 2016), <https://www-tandfonline-com.ezproxy.uis.no/doi/full/10.1080/13501763.2016.1225785>

⁸ Sara Hobolt, “The Brexit Vote: A Divided Nation, a Divided Continent,”

kulturer og mennesker var et problem. Dermed ville de mest trolig stemme leave ettersom de partiene som ønsket strengere immigrasjonslover ønsket å forlate EU. Tvert imot ville de som ikke hadde like sterk tilknytning til sin `engelske` identitet stemme remain ettersom de var mottagelige for mer åpne grenser og innvandring. Kort fortalt danner Hobolt en kobling mellom nasjonal identitet og kampanjen man stemte på⁹. Leave-kampanjen hevdet innvandring var et stort problem som holdt Storbritannia tilbake. Leave forsøkte å få befolkningen med på at EU medlemskap og innvandringssituasjonen var to sider av samme sak. UKIP og dets leder Nigel Farage var spesielt opptatte av innvandring og argumenterte for at det å forlate EU ville løse Storbritannias problemer. Ved å komme seg ut av EU ville Storbritannia ha fulgt UKIPs slagord om å `take back control`. En annen aktør for leave-kampanjen, Boris Johnson tok med seg flere andre politikere fra de konservative og skilte seg fra `remain` og tok i bruk samme retorikk som UKIP. David Cameron og Jeremy Corbyn de to sentrale figurene for remain-kampanjen, mente at å forlate EU ville føre store konsekvenser for den britiske økonomien. De brukte økonomien og alt det gode EU-medlemskap brakte med seg som sitt grunnlag for at en remain stemme var det mest logiske. David Cameron forsøkte i forkant av folkeavstemningen å forhandle en nye vilkår for Storbritannias medlemskap i EU, men resultatene ikke ble som ønsket. Splitten innad de konservative gir mulighet til å sammenligne argumentene til Cameron og Johnson og få innsikt i hvilke temaer `leave` og `remain` kampanjene fokuserte på. Hos Cameron ser vi et fokus på økonomien og de katastrofale konsekvensene, dersom Storbritannia forlot EU. Han la også vekt på hvor viktig et samarbeidet med andre EU-land var og hvordan Storbritannia risikerte å ikke få være med å ta viktige avgjørelser. Johnson fokuserte på innvandring og dets mange `negative sider`, argumentasjonen hans hadde som formål å oppmuntre folket til å ta kontroll. Viktigst blant dette var at de ville ha `tatt tilbake kontrollen` over grensene sine. Johnson vektla hvor negativt innvandring var og at det ville ha store konsekvenser om ikke noe drastisk ble gjort. Alt i alt fokuserte Cameron på det Storbritannia ville miste dersom de forlot EU. Johnson fokuserte tvert imot på alt Storbritannia ville `få` dersom de forlot EU.

I ettertid har de forskjellige politikerne og kampanjes stilling til dette temaet vist seg å være avgjørende for resultatet av folkeavstemningen/referendumet/valget. Denne oppgaven fokuserer på innvandring og dets betydning for Brexit-valget. Den fokuserer spesielt på hvordan sentrale

---

⁹ Sara Hobolt, "The Brexit Vote: A Divided Nation, a Divided Continent,"

politikerne omtalte og tok i bruk temaet innvandring i talene sine og hvordan dette kan ha innvirket valget. Oppgaven tar for seg de fire politikerne nevnt over (Cameron, Corbyn, Johnson og Farage) og hvordan de tok stilling til innvandring. Studien er operasjonalisert ved å analysere taler disse politikerne holdt i forkant av referendumet.

Historiografi

Forskningen gjort i etterkant av valget peker på at motstand mot innvandring og samt generell skepsis til EU var avgjørende faktorer for resultatet. Dette ble også etablert i forkant av valget hvor en studie hos YouGov.com viste at 63% av briter mente immigrasjon var den viktigste saken i den kommende folkeavstemningen¹⁰.

Ettersom Brexit er av stor betydning for den politiske verden er det ikke mangel på fagartikler og studier om dette temaet. Styrken til stoffet jeg har funnet er at forskningen på valgresultatene er grundig, oversiktlig og gjort av forskjellige forskere og forfattere. Stoffet gir meg et oversiktlig og bredt perspektiv på bl.a valget, politikerne, partiene, demografi og statistikk. Jeg tar i bruk variert utvalg av kilder og litteratur bl.a. en masteroppgave, forskningsartikler, transskripter av taler, avisinnlegg og bøker. Studien på immigrasjon og rasisme av Terri Givens tar blant annet for seg hvordan Brexit og Donald Trumps seier under presidentvalget i USA er en del av en større trend der høyrepolitiske partier får mer makt og popularitet¹¹. Sara Hobolts studie ser også på høyresidens innvirkning på Brexit men med fokus på kampanjedata som viser hvor splitten blant folket lå og ser på fellestrekk blant `leave` stemmere¹². Hun drar også inn temaet `Euroskepticism` i studien og hvordan dette som en generell trend i Europa påvirket Brexit. Kristine Granengs masteroppgave undersøker diskursen rundt immigrasjon og er dermed både

---

¹⁰ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, "Campaign Prologue (Chapter 2) - Brexit" Cambridge Core (Cambridge University Press, September 21, 2020), <https://www-cambridge-org.ezproxy.uis.no/core/books/brexit/campaign-prologue/6C0B357581AF78D6A22EC3D8799E166F>

¹¹ Givens, Terri E. (2020). Immigration, Race and the Radical Right: Politics and Policy from Colonialism to Brexit. *Journal of Common Market Studies*, 58(3), 514–526. <https://doi.org/10.1111/jcms.13021>

¹² Hobolt, Sara. "The Brexit Vote: A Divided Nation, a Divided Continent."

nyttig og relevant for denne oppgaven¹³. Granengs masteroppgave har imidlertid et bredere perspektiv. Det siste jeg vil legge fokus på er boken «Brexit» av Harold Clarke, Matthew Goodwin og Paul Whiteley¹⁴. Den forsøker å gi et oversiktlig og helhetlig bilde av Brexit. De tar ikke bare for seg historie og selve kampanjene, men også konsekvensene.

Som nevnt har jeg funnet transskripter av taler, disse gir meg mulighet til å få uforstyrret innblikk i hvordan politikerne argumenterte for sin side. Oppgaven hviler på Camerons, Johnsons og Corbyns tale ettersom jeg ikke klarte å finne et transskript fra Nigel Farage. For Farage sin del tar jeg i bruk et videoklipp av hans tale.

Metode

I analysen gjør jeg rede for opphavsmann (taleren), tekst (talen) og konteksten/situasjonen rundt talen, med andre ord relevante omstendigheter¹⁵.

Tale-analysen i denne oppgaven starter med en gjennomgang av hvem som holder talen. I praksis vil det medføre en gjennomgang av partihistorie, ettersom partiet i stor grad styrer hvilke meninger og punkter taleren vil legge vekt på. En tale om samme tema fra labour og fra de konservative vil se helt forskjellige ut ettersom partiene som regel har motstridende meninger. Det er også relevant å se på om talen følger partiets meninger eller skiller seg ut fra det partiet prøver å fremme. Videre skal selve teksten analyseres, med andre ord hva er det taleren vil fram til med teksten/eller til hvilket formål holdes denne talen. Jeg ser også etter trender i talene, altså om talen har noe som stadig gjentar seg, måtte dette være et poeng som det ønskes å understreke eller om taleren stadig omtaler noe på en spesifikk måte. Til slutt ser jeg på om det er noe

---

¹³ Graneng, and Germond, Carine. Who to Blame and for What? The Discourse on Immigration in the Brexit Campaign, 2017. https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmli/bitstream/handle/11250/2455281/kristine_graneng_master.pdf?sequence=1&isAllowed=y

¹⁴ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, “Brexit,” Cambridge Core (Cambridge University Press, September 21, 2020), <https://www.cambridge.org/core/books/brexit/886A6967560FE7FD7CDB16F66B81C682>

¹⁵ Knut Kjeldstadli, “Fortida er ikke hva den en gang var (kapittel 13) – å tolke tekster: kvalitative teknikker”, Universitetsforlaget i Oslo, 2019

relevant kontekst rundt talen, f.eks. når holdes talen og hvorfor er det viktig. De tre punktene er ikke separate, men tvert imot svært avhengige av hverandre. Hvem taleren er og i hvilken kontekst talen holdes er viktige for innholdet i talen, i likhet med at innholdet i talen blir formet av opphavsmannen og konteksten den holdes i osv. I den grad vil noe av teksten til tider nevne samme poeng. Gjennom å ta i bruk denne metode vil jeg kunne vise til hvilken grad de forskjellige politikerne tok for seg innvandring og hvorfor det spiller en rolle. Det vil også bli mulig å vise effekten av dette, altså hvordan ståstedet som ble tatt på innvandring kan ha påvirket valgresultatet.

Den radikale Nigel Farage

UKIPs vei til relevans

UKIP og Farage var viktige aktører i kampen om EU-tilhørighet. Man skulle trodd at et politisk parti som var villig til å ta opp kampen mot `Labour` og `Conservative` også var et historisk og mektig parti. Dette er ikke tilfellet med UKIP, siden partiets dannelse i 1993 og fram til ca. 2010 var ikke UKIP et innflytelsesrikt parti. Partiet har fra sin dannelse lagt fokuset på et England utenfor EU. UKIP så lav popularitet og relevans på 1990 og 2000- tallet ettersom britene som mislikte EU stemte konservativt først og fremst. Clarke, Goodwin og Whiteley påpeker at i 2010 vant UKIP bare 3,1% av stemmene, men i løpet av tre år tok de igjen partiet Liberal democrats som det tredje mest populære partiet¹⁶. UKIP ble også tildelt major party status og klarte å vinne to plasser i the house of commons. Etter disse store seierne opplevde partiet stagnering og fortsatte ikke sin eksplosive vekst. I 2010 akkurat da partiet begynte sin oppgang ble Nigel Farage gjenvalgt som Partileder av UKIP. Ved hans gjenvalg endret han partiets strategi:

*`Farage had modified UKIP's message, fusing its traditional call for a Brexit with strident opposition to mass immigration and the free movement of EU nationals.`*¹⁷

---

¹⁶ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, "The People's Army" (Chapter 5, s87)

¹⁷ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, "The People's Army" (Chapter 5, s88)

Denne strategiendringen gjorde UKIP godt rustet til den kommende folkeavstemmingen om EU-medlemskap. Det er verdt å nevne at UKIP hovedsakelig fant en respons i områdene utenfor Storbritannias storbyer. UKIP og Farage utmerket seg med sin egenskap til å nå fram til de Sara Hobolt kaller påpeker hadde sterk engelsk identitet. Clarke, Goodwin og Whiteley viser i sin bok til en studie gjort på demografien til UKIP medlemmer. Tallene viser at medlemmene først og fremst var hvite (99%), menn (83%) og over 55 år gammel (72%)¹⁸. Hvis vi sammen med denne dataen tar i betraktning Sara Hobolts studie ser vi en match. Nigel Farage og UKIP appellerte dermed til de som føler at samfunnet beveger seg i feil retning og at de blir latt i stikken. Med andre ord at den engelske identitet de verdsetter så sterkt er truet, spesielt av nye kulturer og mennesker. Farage visste godt hvilket publikum han underholdte og armert med denne kunnskapen gikk han hardt ut mot innvandrere og EU-medlemskap. Flere kampanjeplakater ble satt opp som enten direkte eller indirekte pekte på innvandrere som syndebukken for Storbritannias problemer. Slogordet blant disse plakatene var kort og enkelt «take back control».

Farage sitt budskap var klart og tydelig, `det er EU medlemskapet og innvandrings-situasjonen sin skyld at samfunnet sliter` Ved å gjøre innvandring og EU-medlemskap til samme problem åpnet Farage UKIPs dører til en britisk befolkning som sa seg enig i hans retorikk.

Fortsatt misfornøyd

Talen av Nigel Farage ble holdt den 29. april 2016, ca. 2 måneder før valget, av alle talene jeg analyserer ble denne holdt først.

Farage var misfornøyd med leave kampanjen når det kom til innvandring. Han mente at det er på temaet om innvandring fienden (altså remain) er svakest. Remain kampanjens fokus var på økonomien og hva som kom til å skje med den om de forlater EU, ikke om hvordan innvandring påvirket befolkningen. Corbyn og Cameron ville senere i løpet (Juni) i sine taler ta opp hvorfor innvandring var gunstig for briter. Farage anså seg og UKIP som del av en separat valgkamp og ikke i leave kampanjen. Han hevdet at han forsøkte å spille ball, men at han gang på gang fikk

---

¹⁸ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, "The People's Army" (Chapter 5, s91)

avslag. Farage og Leave spilte kanskje ikke formelt på lag, men i denne valgkampen fremmet de lignende retorikk og forsøkte å få Storbritannia ut av EU. Han hevder også at innvandring presenterte en terror- og sikkerhets-risiko for vesten¹⁹. Han spilte på samme stereotypier som Boris Johnson også kom til å bruke senere i løpet. Disse stereotypiene var bl.a. tanken om at alle innvandrere var farlige terrorister. Farage fortsatt å blåse til glørne og ønsket å videre radikaliserer de som bar misnøye mot innvandrere. Desto flere han fikk med på sin tankegang desto flere potensielle UKIP og leave stemmere er det. Han hevdet også at netto-migrasjonsnumrene var forfalsket²⁰. Han gav derimot ikke noe bevis for utsagnet. Farage fortsatte å spille på lytterens eksisterende negative holdninger mot innvandrere og innvandrings-situasjonen og ikke minst mistro til regjeringen som ikke hadde løst innvandrings-situasjonen. Han argumenterte videre at siden Maastrichttraktaten hadde de i likhet med 500 millioner andre hatt et pass hvor de første ordene var «European Union» ikke Storbritannia. Her appellerte han igjen til den sterke engelske identitet stemmer-basen hans holdt. Han anerkjente at de som ankom Storbritannia kunne bli bedt om å vise passet, men at de ikke kunne nekte inngang til mennesker fra andre EU-land. Han hevdet videre at denne strømmen med innvandrere var «uendelig». Boris Johnson brukte også lignende argumentering i sin tale, begge dramatiserte strømmen av innvandrere for å så frykt blant den britiske befolkningen.

Talen avsluttes med å nevne at `disse menneskene` kunne nyte samme goder som `resten av oss`. Dette poenget oppsummerer tankegangen til Farage og hans følgere, innvandrere og migranter i Storbritannia er `ikke som resten av oss`. Etter Farage sin logikk skal de heller ikke ha samme rettigheter eller muligheter og han innstiller frykt over at innvandrere skal beholde de få rettighetene de har. Farage problematiserte innvandreres selve eksistens i Storbritannia og ønsket derfor sårt å `ta tilbake kontrollen`.

---

¹⁹ BBC, "EU Referendum: Nigel Farage Tells Leave Campaigners to Focus on Migration," BBC News (BBC, April 29, 2016), <https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36167329>.

²⁰ BBC, "EU Referendum: Nigel Farage Tells Leave Campaigners to Focus on Migration," (00:50-00:54)

Konteksten

UKIP hadde i årene opp imot Brexit valget opplevd en popularitetsbølge. Mye av dette kan grunnes Nigel Farage og hans endringer.

Farage klarte å få stemmerne sine med på tanken om at EU-medlemskap og innvandrings-situasjonen var en del av samme problem. Han klarte dermed (i likhet med vote leave) å påvirke stemmere i Brexit valget på grunnlag av deres tanker om innvandring. Negativitet mot innvandring i Storbritannia var ikke vanskelig å finne, men Nigel Farage gav det publikumet noe å forene seg rundt og videre radikaliserer hverandre. Han gjorde dette ved hjelp av blant annet de notoriske kampanjeplakatene sine og ved å jevnlig uttale seg om sin misnøye.

Kampanjeplakatene viste seg å være særdeles provoserende ettersom de utpekte innvandrere som kilden på Storbritannias problemer. Plakatene var ofte basert på diskriminerende stereotyper og på å rette folkets frustrasjon for det de mente gikk galt i samfunnet mot innvandrerne. Farage viste lite bekymring ovenfor hvilke konsekvenser slike plakater kunne ha for innvandrere i UK, ettersom plakatene ikke akkurat hjalp med å minke hets og diskriminering.

Et annet relevant punkt for konteksten er at Farage ledet sin egen kampanje separat fra vote leave. I bunn og grunn er dette ingen stor faktor ettersom stemmeseddelen bare spurte om Storbritannia skulle bli eller forlate EU. I den forstand er Farage medlem av leave kampanjen om han vil det eller ei. Farage anså seg selv som separat fra Leave kampanjen fordi de ikke fulgte hans eksempel når det kom til innvandringssituasjonen. Han mente leave-kampanjen ikke gikk hardt nok ut og var for snille.

David Camerons siste dans

David Cameron og de konservative

«The conservative party» er som sin ideologiske motstander «the labour party» et av de to store partiene i UK. Britisk politikk har over lang tid vært dominert av disse to partiene. Siden dets dannelse fra det gamle Tory-partiet på 1830 tallet har partiet stått for privatisering, et sterkt militære og videreføringen av tradisjonelle kulturelle verdier og institusjoner²¹. Partiet må konstant vedlikeholde en finurlig balanse mellom dets to grupper, de tradisjonelle og de liberale. De konservative har produsert ledere som på godt og vondt har satt sitt merke på historien (f.eks. Neville Chamberlain, Winston Churchill, Margaret Thatcher og David Cameron). De konservative hadde siden Thatcher opplevd nedgang og diskurs innad partiet og opplevde flere ydmykende tap for «the labour party». I 2005 tar David Cameron over for Michael Howard og starter partiets gjenoppgang²². I 2010 vant partiet 307 seter og ble det største partiet i the house of commons, likevel klarte ikke de konservative å danne regjering uten hjelp fra «liberal democrats». David Cameron blir valgt som statsminister for den første koalisjonsregjeringen siden 2VK²³. Ved valget i 2015 vant Camerons konservative en stor seier som gjorde det mulig å danne majoritetsregjering. Innad partiet var alt derimot ikke en dans på roser, misnøye hadde vokst i flere år over Storbritannias EU-medlemskap²⁴. I 2013 lovte Cameron folkeavstemning om landets framtid i EU i sin berømte Bloomberg tale og ved valget i 2015 sa Cameron følgende:

---

²¹ Encyclopædia Britannica, «Conservative Party,» Encyclopædia Britannica (Encyclopædia Britannica, inc., March 15, 2023), <https://www.britannica.com/topic/Conservative-Party-political-party-United-Kingdom>.

²² Encyclopædia Britannica, «Conservative Party,» Encyclopædia Britannica

²³ Encyclopædia Britannica, «Conservative Party,» Encyclopædia Britannica

²⁴ Encyclopædia Britannica, «Conservative Party,» Encyclopædia Britannica

*‘It is time for the British people to have their say. It is time to settle this European question in British politics. I say to the British people: this will be your decision.’*²⁵

Cameron var fullstendig klar over folkets misnøye over EU-medlemskap og at noe måtte gjøres dersom han skulle komme seirende ut av den kommende folkeavstemningen. Av den grunn forsøkte Cameron å vippe oddsen i sin favør med å omforhandle betingelsene for Storbritannias EU-medlemskap²⁶. I denne forhandlingsdialogen hadde Cameron fire områder som han ønsket endring i. Det første punktet og andre punktet omhandlet økonomi, hvor først Cameron ønsket lovendring som videre sikret Storbritannias interesser. Videre mente Cameron at EU burde gjøre mer for å oppnå fri flyt av kapital, varer og tjenester²⁷. I det tredje punktet presenterte Cameron reformer som skulle gjøre Storbritannia mer selvstyrte (sovereign). Sist, men ikke minst ville Cameron ha endring på det kritiske området som var innvandring. I dette siste punktet kom han med en rekke forslag til endring. Han ville gjøre det umulig for nye medlemsland å delta i *‘the principle of free movement’* (fri forflytning fra et EU land innad andre EU land samt bosette seg) til økonomiene deres samsvarte mer med de andre medlemslandene²⁸. Videre skulle det slå hardere ned på de som misbrakte systemet, her vektla Cameron *‘liksom-ekteskap’*. Kanskje viktigst av alt for den britiske befolkning, ønsket han at Storbritannia skulle ha muligheten til å begrense godene samfunnet gav til migrantarbeidere.

*‘He had also asked for Britain to be able to restrict in-work benefits and social housing to EU workers who have lived in the country and contributed for four years. Cameron had also requested an end to the practice of EU workers sending child benefit payments that they had received in the UK out of the country, to their countries of origin’*²⁹.

Da Camerons omforhandling ikke slo igjennom startet det å boble innad det konservative partiet. Partiet opplevde strid over Storbritannias medlemskap i EU og flere konservative velgere følte at

---

²⁵ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, “Brexit Introduced” (Chapter 1)

²⁶ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, “Campaign Prologue” (Chapter 2, s19)

²⁷ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, “Campaign Prologue” (Chapter 2, s23)

²⁸ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, “Campaign Prologue” (Chapter 2, s23)

²⁹ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, “Campaign Prologue” (Chapter 2, s23)

partiet lenger ikke bryr seg om denne saken. Mange innad partiet ønsket at Cameron skulle innrømme nederlag og gå inn for å forlate EU. Cameron ble også advart at dersom han ikke møtte disse kravene risikerte han å splitte partiet. I 2016 deler partiet seg, David Cameron fortsetter å argumentere for `remain` mens Boris Johnson trer frem som leder for sin egen `leave` kampanje³⁰.

En siste tryglende bønn

Talen av David Cameron ble holdt den 21. juni 2016, bare 2 dager før folket skal bestemme om Storbritannia skulle bli eller gå ut av EU. Løpet var jevnere enn noen kunne spådd og denne talen er Camerons siste forsøk på å ro seg i land.

Camerons periode som statsminister er mest trolig over dersom `remain` kampanjen ikke kommer seirene ut av den lange valgkampen. Cameron startet talen med å understreke hvor stor betydning dette valget og gir hans mening om hvorfor man burde stemme `remain`. Gjennom hele valgkampen var hovedargumentet til `remain` at den britiske økonomien kommer til å bli sterk rammet av et eventuelt Brexit. I denne talen satt Cameron saken på spissen. `Økonomien er sterkere om vi blir og svakere om vi drar og det er ingen vei tilbake`³¹. Han ønsket at folket skulle prioritere økonomien og jobbene deres. Cameron hadde trolig begynte å ta innover seg muligheten for at hans siste sjansespill (løftet om folkeavstemning) ikke kommer til å lønne seg. Av den grunn spilte han på sin lange periode som statsminister til hvorfor folket skulle sette sin tillit hos han.

---

³⁰ Encyclopædia Britannica, "Conservative Party," Encyclopædia Britannica

³¹ Jon Stone, "The Full Transcript of David Cameron's Last-Ditch Plea for Britain to Stay in the EU," The Independent (Independent Digital News and Media, June 21, 2016), <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/eu-referendum-brexit-latest-live-david-cameron-full-speech-remain-leave-a7093426.html>.

‘I believe, very deeply, from my years of experience, that we’ll be stronger, we’ll be safer, we’ll be better off inside Europe.’³²

Hans jobb var å handle, å gjøre det rette, å holde befolkningen trygge og han mente at å bli i EU var den rette avgjørelsen³³. Slik prøvde en desperat Cameron å argumentere for å påvirke befolkningen. Om folket stolte på at du kunne sette sin tillit til Cameron var en helt annen sak. Cameron hadde nemlig i månedene før valget mislykkes i sine forsøk på bl.a. reform på innvandrings situasjonen og vært den avgjørende faktoren på at det konservative partiet splittet seg. Den sterke lederen han prøvde å framstille seg selv som i denne talen var uten tvil preget av hans nylige og offentlige feilsteg. Cameron tok videre opp hvordan et medlemskap i EU tillot Storbritannia å samarbeide tett med andre medlemsland på flere områder. Det viktigste av disse var den nasjonale sikkerheten til Storbritannia. Han nevnte viktigheten av internasjonalt samarbeid hvordan et medlemskap i EU gjorde det mulig å samarbeide med land som Frankrike og Tyskland. For en befolkning som mente at sin største bekymring var innvandring kom dette samarbeidet med en hake. Et medlemskap i EU betydde at Storbritannia til en viss grad måtte følge EUs innvandringspolitikk f.eks. ‘principle of free movement’. Cameron erkjente at EU ‘ikke er perfekt’ men viste til at Storbritannia var forskjellige fra EU på enkelte områder. At de hadde det beste fra begge verdener i sin nåværende situasjon. Han unnslipper fortsatt ikke at forhandlingene hans om innvandring gikk dårlig. Hans påstand om at de hadde en nåværende ‘beste av begge verdener’ situasjon var ikke overbevisende. Folket var tross alt i harnisk da Cameron ikke klarte å levere på løftet sitt om reform på innvandring.

Et særdeles godt poeng Cameron tok opp var hvordan et Storbritannia utenfor EU lenger ikke hadde en plass ved «voksenbordet». Med dette mente han at uansett resultat på valget kom EU til å ta avgjørelser som påvirket Storbritannia, det eneste som sto på spill var UK’s mulighet til å være med å bestemme³⁴. Dette poenget skinner lys på et av ‘leave’ kampanjens slagord og kampsaker, altså ‘take back control’. Å ta tilbake kontrollen refererte da til å skille fra EU slik at bare Storbritannia bestemmer over Storbritannia. At de vil miste kontrollen de sårt ettersøker om

---

³² Jon Stone, “The Full Transcript of David Cameron's Last-Ditch Plea for Britain to Stay in the EU,”

³³ Jon Stone, “The Full Transcript of David Cameron's Last-Ditch Plea for Britain to Stay in the EU,”

³⁴ Jon Stone, “The Full Transcript of David Cameron's Last-Ditch Plea for Britain to Stay in the EU,”

de skulle forlate EU var et godt stikk mot `leave` kampanjes retorikk. Dette kunne ha vært en inngang for Cameron til å få de stemmere som mente at EU og innvandring var samme problem, til å ombestemme seg, men han gikk ikke mer i dybden på dette poenget. Camerons avsluttende ord var en bønn til folket om å tenke på fremtiden og hvordan deres stemmer kom til å påvirke landet i lang tid framover. Som tidligere nevnt i teksten var den primære stemmer-basen hos UKIP og dermed mest trolig `leave` eldre stemmere. Mange av disse ville ikke fått kjenne på langtidseffektene av valget og var heller kanskje ikke bekymret om dette. Her forsøkte Cameron å få dem til å tenke igjennom dette aspektet med valget og forhåpentligvis stemme remain.

Cameron adresserte trolig ikke innvandrings-situasjonen med vilje. Etter hans reform ikke slo igjennom og han ikke klarte å levere på løftene sine er det svært lite han kunne ha gjort for å appellere til de som bekymret seg over innvandring. Cameron var i deres øyne en som ikke kunne levere og en som ikke kom til å levere dersom han fortsatt å holde makten.

Konteksten

Denne talen ble holdt av en desperat Cameron som har innsett at seieren ikke er like sikker som antatt.

Cameron hadde også knyttet sitt navn til utfallet av Brexit valget for all ettertid. Alle andre politiske bragder blir uviktig når de sammenlignes med severdigheten som var Brexit. Valget hadde blitt et jevnt løp hvor Storbritannias framtid var usikker i likhet med Camerons framtid som statsminister. Talen ble holdt et par dager før valget og burde bli betraktet som en siste bønn til folket. Talen kom også etter Cameron ikke klarte å holde de løftene han gav det britiske folk, spesielt der innvandring angås. Cameron sto i en svekket posisjon som statsminister siden han ble betraktet som upålitelig og `på vei ut`. Valgkampen gikk dårlig og Cameron sa selv han hadde sett manglende engasjement fra hans kampanjepartner hos Labours Jeremy Corbyn. Folket hadde altså kikket til en statsminister som ikke holder det han lover og en partileder (Jeremy Corbyn) som virket likegyldig, for å finne grunner til å stemme remain.

Når man sammenligner remain og leave kampanjene er det tydelig hvem som har hatt størst utbytte av valgkampen. Leave hadde tatt igjen det forspranget og situasjonen endret seg fra en antatt 87%-sikker seier for remain til et 50/50 valg.

Avhopperen Boris Johnson

Ute av Camerons skygge

Boris Johnson holdt som David Cameron til hos de konservative, men under Brexit valgkampanjen splittes det konservative partiet. Johnson og Cameron står etter splitten på motsatte sider av debatten.

Johnson var skuffet over Cameron, som mange andre innad i det konservative partiet. Flere hadde en dårlig ettersmak etter Cameron ikke holdt det han lovet til folket og partiet. I denne konteksten er det spesielt Camerons løfte om å redusere innvandring som ergret enkelte i det konservative partiet. Johnsons `skilsmisse` fra Cameron skjedde kort tid etter Camerons forsøk på omforhandling. Det britiske folk hadde over lengre tid irritert seg over innvandring og innad det konservative partiet var de nær sitt bristepunkt. Da Cameron ikke klarte å levere endringen han hadde snakket om siden den berømte Bloomberg-talen i 2013, rant det over for de konservative. For å understreke misnøyen med immigrasjons-situasjonen og Cameron er verdt å bemerke seg Camerons langvarige styre som partileder og statsminister. Til tross for at Cameron i lang tid hadde ledet partiet og fått dem ut av en nedgangsperiode var misnøyen så stor at flere fulgte Johnson. Boris Johnson uttalte sin irritasjon til pressen:

*It is deeply corrosive of popular trust in democracy that every year UK politicians tell the public that they can cut immigration to the tens of thousands – and then find that they miss their targets by hundreds of thousands.*³⁵

Johnson så på folkeavstemning som en mulighet til radikal endring. Han sto sterkt på at å stemme `leave` var den riktige avgjørelsen ettersom Cameron ikke klarte å komme opp med en tilfredsstillende løsning. Johnson var lei av tomme løfter og mente at dersom det britiske folk ikke satt foten ned ville situasjonen bare bli verre. Johnson gikk så langt som å si at demokratiet selv ville stå i fare om ikke en endring skjedde.³⁶

Hvem er syndebukken?

Den 3. juni 2016 holdt Boris Johnson en tale, kun 3 uker før avstemningen. Johnson hadde snudd Cameron ryggen og ønsket at Storbritannia skulle forlate EU. Talen til Johnson omtaler blant annet NHS (National Health Service).

Johnson begynte talen ved å understreke viktigheten av NHS. Han legger deretter vekt på at denne institusjonen måtte beskyttes. Han kom etter-hvert til å utpeke innvandrere som de NHS måtte beskyttes fra. Johnson mente NHS var en enorm ressurs for Storbritannia, men at den var ferdig dersom noe ikke ble gjort. Han gjorde et poeng utav at NHS tillater alle å få hjelpen de trenger uansett om de er rike eller fatige³⁷. Johnson taler til `leave` kampanjens største stemmerbase eldre, hvite, menn som bor utenfor storbyene. Det er verdt å bemerke seg at denne demografiske gruppen allerede hadde negative meninger om innvandring og innvandrere. Løsningen hans på hvordan NHS skulle reddes var å forlate EU og `ta tilbake kontrollen`.

---

³⁵ Anushka Asthana, "Boris Johnson: Cameron Can't Cut Immigration and Stay in Eu," The Guardian (Guardian News and Media, May 9, 2016), <https://www.theguardian.com/politics/2016/may/09/boris-johnson-cameron-cant-cut-immigration-and-stay-in-eu>.

³⁶ BBC, "EU Referendum: Time to Vote for Real Change, Says Boris Johnson," BBC News (BBC, February 22, 2016), <https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-35626621>.

³⁷ Boris Johnson, "Boris Johnson – 2016 Speech on Leaving EU Creating More Money for NHS," UKPOL.CO.UK, December 27, 2021, <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2016-speech-on-leaving-eu-creating-more-money-for-nhs/>.

Johnson mente i likhet med resten av leave kampanjen at innvandring var det største problemet og koblet dette til at NHS ikke kom til å vare. Han kom med argumentet om at å forlate EU vil minke stresset innvandring la på NHS. Han gjorde også et poeng utav kostnaden på å tilby disse tjenestene til innvandrere og deres familier, som lå på rundt 1,3 milliarder pund³⁸. Johnson fremmet sterkt fremmed-fiendtlige poeng og satt innvandrere i stereotypiske roller med disse poengene. Johnson mente det var for mange innvandrere, at strømmen var `uendelig`, og `ukontrollert` og ikke minst at innvandrere fikk mange barn. Slikt syn på innvandrere var og er svært trangsynt og drar alle under samme kam. Johnson oppmuntret og dyrket negative holdninger mot innvandrere og dette gikk hånd i hanske med leave kampanjes generelle retorikk. Videre skapte Johnson også et oppblåst bilde av innvandrings-situasjonen og framtiden dersom folket ikke stemte leave. Han viste deretter til at når de de kommende medlemslandene, (Albania, Makedonia, Montenegro, Serbia) spesifikt Tyrkia var innlemmet ville det vært mulig å reise direkte fra grensen i Syria og Irak til England³⁹. Han spilte på den irrasjonelle stereotypien om at alle som var fra Midtøsten var terrorister eller mennesker som ville det verste for sitt nye vertsland. Han visste godt at befolkningen var bekymret over innvandring og utnyttet dette til å skape en situasjon hvor en stemme til remain tilsvarte at såkalte terrorister og `farlige` innvandrere kom inn i Storbritannia. Slagordet `take back control` brukes i flere områder av Johnson tale. Han fremmet at å ikke stemme leave betydde at de ikke tok kontroll over de 350 millioner pund EU får hver uke, at de ikke tok kontroll over innvandring og at samfunnet kommer til å tynes for det.

Johnson brukte lignende retorikk som Nigel Farage og la skylden på Storbritannias innvandrere. Formålet var å innstille såpass mye frykt i folket for de `farlige` innvandrerne at de ikke hadde noe annet valg enn å stemme for å forlate EU. Han innså hvor viktig NHS var for folket og brukte det til sin fordel. Han gjorde det ved å problematisere innvandring i form av at immigranter og innvandrere kom til å `ødelegge` NHS. Blant en befolkning som allerede følte seg utsatt var dette videre bevis på at Storbritannia måtte ut av EU.

---

³⁸ Boris Johnson, "Boris Johnson – 2016 Speech on Leaving EU Creating More Money for NHS,"

³⁹ Boris Johnson, "Boris Johnson – 2016 Speech on Leaving EU Creating More Money for NHS,"

Konteksten

Johnson droppet ut av de konservatives remain kampanje, i likhet med flere andre konservative politikere for å lede sin egen leave kampanje. Han oppfordret Cameron til å forlate `remain` kampanjen, men når dette ikke skjedde tok han saken i egne hender.

Johnson mente Cameron ledet partiet i feil retning når han fortsatte å støtte remain kampanjen til tross for at han mislykkes i å skaffe reform på innvandring. Han tok med seg en stor del av de konservative og svekket remain kampanjen til Cameron betydelig. Johnson holdt sin tale om NHS og sår frø av fremmed-fiendtlighet mot innvandrere. Han var ute på dypt vann ettersom han var borgemester i London før han skilte seg fra Cameron. Selv om han plutselig spilte i en høyere liga enn han er vant med kom han fram til en strategi for å få stemmere på sin side. Han blandet de to områdene briter stemte frem som viktigst i valget, altså helsetjenester og innvandring og gjorde folket livredde for at ting skulle bli verre. Johnson viser i likhet med Farage lite baktanke og var tilsynelatende likegyldig ovenfor konsekvensene dette muligens kunne skape.

Om dette var på bakgrunn av manglende refleksjon eller empati kan man spekulere rundt, det eneste som var klart var hvordan Boris Johnson ikke tok hensikt til situasjonen han stelte i stand for innvandrere i Storbritannia.

Jeremy Corbyn sen til bords

Lederen av Labour

Som nevnt delte Labour og de konservative scenen som de to mest fremstående partiene i britisk politikk. I motsetning til de konservative står `the labour party` for generell statlig innflytelse og

samarbeid i samfunnet. Partiet ble skapt av frustrerte arbeidere som ikke følte stemmene deres ble hørt⁴⁰.

Etter den kjente `Winter of discontent` (1978) blir Labour-regjeringen avsatt av de konservative og Margaret Thatcher, partiet faller deretter inn i en periode med betydelig intern ustabilitet⁴¹. Etter nesten 20 år med ustabilitet trer Tony Blair og hans `New Labour agenda` inn i bildet hvor han også blir valgt til statsminister. Partiet blomstrer under Blair og mister ikke sin plass blant toppen før Tony Blair går av som statsminister. I 2015 blir Jeremy Corbyn valgt som partileder og får kort tid senere ansvar for Labours tilnærming til det berømte Brexit-referendumet. Corbyn avslø de konservatives ønske om å presentere en uniform front for å forbli i EU⁴². I motsetning til leave kampanjen som fra begynnelsen av valgkampen fokuserte på å peke ut innvandring og EU-medlemskap som det største problemet for Storbritannia manglet det et lignende driv hos Corbyn og Labour. I Corbyns tilfelle må man stille seg selv spørsmålet om den mangelfulle kampanjeringen har en underliggende årsak. Det er ingen hemmelighet at Corbyn ikke er eller i det minste ikke var en tilhenger av Storbritannias samarbeid med EU. Corbyn har selv uttalt til media at han stemte imot EU-samarbeid i avstemningen som ble holdt i 1975.

“I did vote, and I voted ‘No.’”⁴³

Det var heller ikke siste gangen Corbyn ville vise EU-skepsis. Han har ved gjentatte anledninger stemt imot EU f.eks. Maastricht traktaten i 1993 og Lisboa traktaten i 2008⁴⁴.

Stem Labour, ikke remain

---

⁴⁰ Encyclopædia Britannica, “Labour Party,” Encyclopædia Britannica (Encyclopædia Britannica, inc., March 21, 2023), <https://www.britannica.com/topic/Labour-Party-political-party>

⁴¹ Encyclopædia Britannica, “Labour Party,” Encyclopædia Britannica

⁴² Encyclopædia Britannica, “Labour Party,” Encyclopædia Britannica

⁴³ Rosa Prince, “Jeremy Corbyn's Lofty Neutrality on Brexit,” POLITICO (POLITICO, September 23, 2019), <https://www.politico.eu/article/jeremy-corbyn-brexit-lofty-neutrality/>.

⁴⁴ Rosa Prince, “Jeremy Corbyn's Lofty Neutrality on Brexit,”

Den 2. juni 2016 holdt Jeremy Corbyn en tale ved `The Institute of Engineering Technology in London`. Talen blir holdt få uker før folkeavstemningen den 23. juni 2016.

Corbyn nevnte selv at dette valget kunne vippe begge veier, men til tross for viten om hvor små marginene var møtte han kritikk over manglende innsats og sen deltagelse i valgkampen.⁴⁵

Corbyn visste godt hvor viktig et forent ståsted fra `labour` og `conservative` er for valget. Det var tross alt en stor faktor for at valget i 1975 endte med at Storbritannia forble i EU. Likevel brukte han tid i sin dyrebare tale 3 uker før stemmene falt til komme med stikk til det konservative partiet og Camerons regjering. Han gjorde også et poeng utav at det ikke er EU som var en trussel for Storbritannia, men en konservativ regjering⁴⁶.

*`The biggest risk of recession in this country is from a Conservative Government that is failing, failing on the deficit, failing on the debt, failing to rebalance the economy and failing to boost productivity.`*⁴⁷

I motsetning til referendumet i 1975 var `labour` og `conservative` ikke forente, og ut ifra Corbyns tale virket det som om det er akkurat slik han ville ha det. Når man leser talen i sin helhet lurer man på hvilket ståsted Corbyn faktisk ønsker seg når det kommer til Brexit. Man får inntrykket av at Corbyn lar sin personlige tankegang om EU og kampen mot de konservative styre ståstedet han og `labour` tar til saken. Remain-kampanjen sto sterkt på at økonomien kom til å bli kraftig rammet dersom Storbritannia forlater EU. Det ble en sentral sak for kampanjen og var en av hovedgrunnene for å stemme for å bli i EU. Til tross for dette spilte han ned at økonomien kom til å bli rammet og tok anledningen til å kritisere de konservative og Cameron. Corbyns utsagn stikker kjepper i hjulene for kampanjen både han og Cameron i teorien skal stå forent i. Han tok så opp arbeidet EU gjør for miljøet og hvordan dette tvinger en uvillig britisk regjering til å ta lignende grep for å holde tritt. Videre tok han også opp hvor viktig EU er for arbeider-rettigheter. Som nevnt tidligere i teksten var innvandring den viktigste saken for briter ifølge YouGov.com sin spørreundersøkelse. YouGov sin studie viste at innvandring viktigst for

---

⁴⁵ Jeremy Corbyn, "Jeremy Corbyn – 2016 Speech on the EU," UKPOL.CO.UK, June 6, 2016, <https://www.ukpol.co.uk/jeremy-corbyn-2016-speech-on-the-eu-2/>.

⁴⁶ Jeremy Corbyn, "Jeremy Corbyn – 2016 Speech on the EU,"

⁴⁷ Jeremy Corbyn, "Jeremy Corbyn – 2016 Speech on the EU,"

stemmere (66%), deretter helsetjenester (39%) og til slutt økonomien (33%)⁴⁸. Corbyn tok opp innvandring i talen og mente folket rettet sin frustrasjon i feil retning. Ifølge han lå feilen hos den sittende regjeringen og ikke innvandrerne, han skyldte på Cameron regjeringen som bl.a. avskaffet 'the Migrant Impact Fund'⁴⁹. Videre fortsatte han med å si at de ikke kunne og ikke burde stenge grensene, både for Europeiske borgere som vil komme til Storbritannia og for briter som vil til Europa⁵⁰. Han nevnte også at et stort antall av innvandrere jobber i NHS noe briter selv stemte fram som en viktig institusjon i YouGov studien. Videre tok han opp hvorfor labour var for å bli i EU.

'We, the Labour Party, are overwhelmingly for staying in, because we believe the European Union has brought investment, jobs and protection for workers, consumers and the environment.

~51

Alt i alt leverte Corbyn en tale som gjør velgerne forvirret. Han gjorde et poeng ut av at bare Labour kunne redde Storbritannia og at de konservative måtte ut av regjeringskontorene. I en valgkamp om hvem som skal danne regjering er dette selvfølgelig forventet, det er derimot ikke forventet når Corbyn og Labour egentlig skulle samarbeide med Cameron og de konservative. Talen gjør sitt for å forsvare EU, men den gjør også sitt for å spille ned de konservative og for å sette labour i glansen. Mange av punktene Corbyn tok opp som skulle rose EU er også rett og slett ikke relevante for stemmerne. Når han endelig tok opp innvandring som var relevant og hva som kunne gjøres, var løsningen å avskaffe de konservative og få inn Labour. Corbyn var mer opptatt av å krangle med de konservative enn han var med å presentere en forent front for å stemme remain. Det kan tolkes som om han vil styrke sin posisjon til et regjeringsvalg etter Brexit valget er over.

---

⁴⁸ Harold D. Clarke, Matthew Goodwin, and Paul Whiteley, "Campaign Prologue," Chapter 2 s11

⁴⁹ Jeremy Corbyn, "Jeremy Corbyn – 2016 Speech on the EU,"

⁵⁰ Jeremy Corbyn, "Jeremy Corbyn – 2016 Speech on the EU,"

⁵¹ Jeremy Corbyn, "Jeremy Corbyn – 2016 Speech on the EU,"

Konteksten

Corbyn ble kritisert over sin manglende innsats og deltagelse i remain kampanjen. Han dro også på ferie under valgkampen til partiets store misnøye⁵². Talen blir holdt sent i valgkampen og er Corbyns første reelle tegn på deltagelse i kampanjen.

Flere personligheter innen britisk politikk, inkludert Tariq Ali nevnte at Corbyn trolig ville ha støttet `leave` kampanjen dersom han ikke var partileder⁵³. Labours Alan Johnson opplevde også at kampanjen ble forstyrret om ikke ødelagt av Corbyns manglende engasjement. Corbyn møtte ikke opp på viktige stevner/arrangementer og hans høyre hånd Seumas Milne vannet ned det av taler og artikler som ble publisert⁵⁴. David Cameron hintet også til at den mangelfulle innsatsen fra Corbyn kunne ha endret på resultatet av valget⁵⁵. Det har blitt spekulert på om Corbyn personlig vil ut av EU, men fortsatt måtte holde en pro-EU tale på grunn av hans posisjon som leder av Labour. Labour sin stemmer base var antatt til å stemme for å bli i EU før valgkampen starter. Corbyns tilstedeværelse i partiet gjorde derimot denne antagelsen mindre sikker ettersom han ikke var godt likt innad labour og ble ansett av enkelte som en dårlig/upassende leder for Labour. Labour opplevde også en periode hvor de ble utkonkurrert av de konservative. Partiet hadde ikke vært det samme siden Tony Blair og Corbyn ble ikke partiets redningsmann. Etter valget var over mistet Corbyn 2/3 av kabinettet sitt og det ble holdt en avstemning for å bestemme om han fortsatt hadde partiets tillitt.

Konklusjon

I denne oppgaven har jeg undersøkt hvordan innvandringsspørsmålet påvirket brexit-valget.

---

⁵² Rosa Prince, "Jeremy Corbyn's Lofty Neutrality on Brexit,"

⁵³ Rosa Prince, "Jeremy Corbyn's Lofty Neutrality on Brexit,"

⁵⁴ Rosa Prince, "Jeremy Corbyn's Lofty Neutrality on Brexit,"

⁵⁵ Rosa Prince, "Jeremy Corbyn's Lofty Neutrality on Brexit,"

Vote leave spilte på å utnytte folkets misnøye med innvandringen fra EU. I talene til både Nigel Farage og Boris Johnson så man klart og tydelig at de kommer med fremmed-fiendtlig retorikk. Blant disse var tanken om at innvandrere er terrorister og at de ikke skulle ha samme rettigheter som `resten av oss`. Johnson og Farage visste at folket mente det var behov for en innvandringsreform og når David Cameron ikke klarte å levere, hadde de fri bane. Cameron havnet i en svært dårlig posisjon når han ikke klarte å holde løftene han hadde gitt til folket. Cameron omtalte ikke innvandring og gav inntrykk av at han hadde gitt opp. Dette resulterte i at Cameron ikke klarte å berolige velgere som vil bli i EU, men bekymret seg over innvandring. Disse velgerne så trolig en løsning hos leave. Jeremy Corbyn gjorde særdeles lite for å hjelpe remain-kampanjen, selv om han argumenterte for å både bli i EU og for innvandring. Corbyn var mer opptatt av å reklamere for en labour-regjering enn han er av å fremme en remain stemme. Når det kommer til hvorvidt innvandring hadde en effekt på Brexit tyder denne oppgaven på at det var viktig. Leave-kampanjen dro folk til sin side med å spå dommedag dersom noe drastisk ikke ble gjort og Remain-kampanjen gjorde for lite for å berolige befolkningen.

Bibliografi

- Asthana, Anushka. "Boris Johnson: Cameron Can't Cut Immigration and Stay in Eu." The Guardian. Guardian News and Media, May 9, 2016. <https://www.theguardian.com/politics/2016/may/09/boris-johnson-cameron-cant-cut-immigration-and-stay-in-eu>.
- BBC. "EU Referendum: The Result in Maps and Charts." BBC News. BBC, June 8, 2021. <https://www.bbc.com/news/uk-politics-36616028>.
- BBC. "EU Referendum: Time to Vote for Real Change, Says Boris Johnson." BBC News. BBC, February 22, 2016. <https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-35626621>.
- BBC. "EU Referendum: Nigel Farage Tells Leave Campaigners to Focus on Migration." BBC News. BBC, April 29, 2016. <https://www.bbc.com/news/uk-politics-eu-referendum-36167329>.
- Clarke, Harold D., Matthew Goodwin, and Paul Whiteley. "Brexit Introduced." In Brexit, 1-10. United Kingdom: Cambridge University Press, 2017. <https://www-cambridge-org.ezproxy.uis.no/core/books/brexit/886A6967560FE7FD7CDB16F66B81C682>
- Corbyn, Jeremy. "Jeremy Corbyn – 2016 Speech on the EU." UKPOL.CO.UK, June 6, 2016. <https://www.ukpol.co.uk/jeremy-corbyn-2016-speech-on-the-eu-2/>.
- Encyclopædia Britannica. "Conservative Party." Encyclopædia Britannica. Encyclopædia Britannica, inc., March 15, 2023. <https://www.britannica.com/topic/Conservative-Party-political-party-United-Kingdom>.

- Encyclopædia Britannica. "Labour Party." Encyclopædia Britannica. Encyclopædia Britannica, inc., March 21, 2023. <https://www.britannica.com/topic/Labour-Party-political-party>
- Hobolt, Sara. "The Brexit Vote: A Divided Nation, a Divided Continent." Taylor & Francis Online. September 7, 2016. <https://www-tandfonline-com.ezproxy.uis.no/doi/full/10.1080/13501763.2016.1225785>
- Johnson, Boris. "Boris Johnson – 2016 Speech on Leaving EU Creating More Money for NHS." UKPOL.CO.UK, December 27, 2021. <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2016-speech-on-leaving-eu-creating-more-money-for-nhs/>.
- Givens, Terri E. "Immigration, Race and the Radical Right: Politics and Policy from Colonialism to Brexit." Journal of Common Market Studies 58, no. 3 (2020): 514-26. <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.uis.no/doi/full/10.1111/jcms.13021>
- Graneng, Kristine and Germond, Carine. Who to Blame and for What? The Discourse on Immigration in the Brexit Campaign, 2017. https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmloi/bitstream/handle/11250/2455281/kristine_graneng_master.pdf?sequence=1&isAllowed=y
- Prince, Rosa. "Jeremy Corbyn's Lofty Neutrality on Brexit." POLITICO. POLITICO, September 23, 2019. <https://www.politico.eu/article/jeremy-corbyn-brexit-lofty-neutrality/>.
- Stone, Jon. "The Full Transcript of David Cameron's Last-Ditch Plea for Britain to Stay in the EU." The Independent. Independent Digital News and Media, June 21, 2016. <https://www.independent.co.uk/news/uk/politics/eu-referendum-brexit-latest-live-david-cameron-full-speech-remain-leave-a7093426.html>